

Uredništvo in uprava: Ljubljana, poštni predal 290.

Dopisi morajo biti frankirani in podpisani ter opremljeni s štampiljko dotične organizacije.

Rokopisi se ne vračajo.

Ček, račun 13.562

DELAVEC

STROKOVNI ČASOPIS.

Izhaja 10. in 25. dne v mesecu.

Stane posamezna številka Din 2.—, mesečno Din 4.—, celoletno Din 48.—. Za članke izvod Din 1.—.

Oglasi po ceniku.

Telefon šte. 3478.

Čudna tišina.

Pred revizijo socijalne zakonodaje.

Ni tišina. Zdi se nam le tako. Zakaj, če pazno zasledujemo gibanje podjetniških korporacij, opazimo prav lahko, s kakšno nervozno gesto in usiljivostjo hočejo te prodreti s svojimi zahtevami, kjerkoli pridejo do besede. Podjetniške organizacije se čutijo tako močne, da kratkoma odklanjajo razpravljanje z delavskimi zastopniki o zahtevah delavstva.

Podjetniki imajo pravico, da tako nastopajo, ker vedo, da delavstvo ni tako enotno, kakor so enotni delodajalci. Delodajalci se ne izprašujejo, katere vere, katere narodnosti, niti ne kakšen državljan je njihov tovariš. Vsi so edini v svojih zahtevah in vsi edini v tem, da soodločevanje delavstva niti v delavski in socijalni zakonodaji ne bi bilo potrebno. Ponovno so to svoje stališče demonstrirali s tem, da so postavili svoje zahteve ter izjavili: to so naše zahteve; vsak nadaljnji razgovor o stvareh je nepotreben. Ne spuščamo se v razpravo.

Zakaj to dejstvo povdarjamo? Ej, samo zato, da s tem dokažemo, da so naše delavske korporacije razredno zavedne ter da branijo medversko in mednarodno svoje privilegije.

Delodajalskim organizacijam pa taka razredna zavest delavstva ni všeč. Zato jim delavska razredna zavest ni všeč, ker bi bilo enotno delavstvo in nameščenstvo mnogo močnejše kakor je razcepljeno, močnejše še zlasti, ker ga je mnogo več kakor podjetnikov. Z neverjetno demagogijo podpirajo podjetniki razne versko in nacionalno pobarvane kreacije med delavstvom, ki naj slabe enotnost delavskega razreda.

Ta parola mora pač vsakemu delavcu in nameščencu odpreti oči. Na oni strani enotnost podjetniških interesov, na tej strani razcepljenost in povrhu še nebržnost za svoje lastne življenske interese. Na oni strani manjšina, na tej večina. Na oni strani samozavest in odklanjanje našega sodelovanja, na tej strani deloma razcepljenost, klečeplavstvo in ponižano prosjačenje. To so razmere, ki le prejasno kažejo, da se delavstvo in nameščenstvo še mnogo premalo zaveda svojih interesov, da ima mnogo premalo samozvesti in se premalo briga zase.

Iz teh razlogov, ki nam jih podjetniki tako jasno potrjujejo s svojim dejanjem in s svojim postopanjem, se mora delavstvo učiti. Učiti se mora, da postane samozavestno, samosvoje. Učiti se mora upostaviti razred svojih interesov, da bo moglo te tudi izgovoriti, ko bo imelo dovolj moči. Prisiliti mora delodajalce, da se z delavci pogajajo in z njimi razpravljajo kot enakovrednim faktorjem.

Beračenje, prosjačenje, klečeplavstvo pa te pozicije delavstvu v družbi ne more nikdar ustvariti.

Enako, kakor se delodajalci združujejo okoli svojih interesov, enako se mora združiti tudi delavstvo okoli svojih. Šele potem bo kaj veljalo.

Emancipacija delavstva od meščanskih vplivov in meščanske odvisnosti je predvsem potrebna. Dokler te ne bo, ne bomo imeli trdnih, zavednih in discipliniranih organizacij.

Ali si že, sodrug, sodružica član »Cankarjeve družbe«?

Din 20.— je letna članarina. Štiri lepe knjige boste zato dobili letos meseca oktobra.

Poverjeniki! Zbirajte članarino!

Delavec(ke), zaposlene v tiskarnah, svinčarnah, svinčenih rudokopih in podjetjih, kjer imajo opraviti s svincem, opozarjamo, da v slučaju obolenja vsled zastrupljenja s svincem zahtevajo od lečečega zdravnika oziroma od OUZD spričevalo, da je bilo zastrupljenje s svincem ugotovljeno.

Tako spričevalo je za delavca važno iz razloga, ker so posledice zastrupljenja s svincem večkrat zelo težke in se pojavijo šele po več letih, ko že ni več možno ugotoviti, da je zastrupljenje s svincem kedaj obstojalo. Spričevalo bo objektiven dokaz, kadar ni več opaziti objektivnih bolezenskih znakov.

Zastrupljenja s svincem, živim srebrom in fosforjem, kolikor je nastopila zastrupitev vsled opravlja s temi tvarinami v obratu, je v zmislu § 84. ZZD smatrati kot obratno nezgodo.

Ako se pojavijo posledice zastrupljenja s svincem šele po več letih, se more delavec(ka) z uspehom potegovati za zdravljenje ali priznanje rente le, ako ima dokaze, da je zastrupljenje s svincem v resnici obstojalo.

Tako izgleda kapitalistični „red“!

Nalašč uničuje dobrine in pusti stradati milijone ljudi.

Pokažimo zopet na nekaterih vzgledih, da ni kapitalizmu na tem, da bi kril obstoječo potrebo dobrin in blaga, marveč, da deluje z vsemi silami za tem, da doseže čim največje dobičke. V časopisu »Reklame« je ugotovljeno v članku »Valorizacija (porast vrednosti) in reklama« sledeče:

»V Braziliji je bilo uničenih 4 milijone kavnih grmov z namenom, da se produkcija kave zniža na 15 milijonov vreč. Sploh uničijo in sežgejo v Braziliji več kave kakor je pa popijejo. Zavod za porast in določanje kavnih cen v tej državi je sedaj sklenil, uporabljati kavo za gnojenje. Za enkrat je dal za to 60.000 vreč kave na razpolago.«

Ali smo že kdaj slišali, da so kavni trgovci dvignili proti takim metodam že kako pritožbo?

»Številne cente sladkorja so celo v Nemčiji zvozili na njive, da z ostalim preostankom dvignejo cene, ki so »izgubo« večkrat pokrile.«

Istočasno pa je umiralo v Nemčiji na tisoče delavskih otrok od nezadostne prehrane.

»Nizozemska vzhodno-indijska trgovska družba je pustila uničiti na tisoče stotov dišav, da obdrži cene visoko. Amerika in Egipt sta sežgala bombaž; v Združenih državah so sežgali na vagonih pšenice. V Franciji so izlili mnogo hektolitrov vina, ker so si hoteli prihraniti nabavne stroške za nove sode.«

Po vsem svetu stradajo brezposelni. Koliko bi se jih lahko poceni obleklo s sežganim bombažem? Mesto izlitega vina pa nudijo ordinarno žganje.

»V Namacqualandu (Južna Afrika) leže diamanti za pobiranje na zemlji. Ni še dolgo, kar pa je to ozemlje zaprto z bodečo žico in čuvano od policije, da ostane kamenje

ležati in ne pritiska na svetovno tržno ceno diamantov.«

»Zveza trgovcev z avtomobili v Palm Beachu kupuje še danes rabljene avtomobile. Te avtomobile sežigajo, da ne bi pritisnili na ceno novo napravljenih avtomobilov.«

»V Nemčiji še danes razbijajo tovarne porcelana del svojih izdelkov, ako le pokažejo tudi najmanjšo napako, ker cena ne sme pasti. Ker se lahko izdela iz mase, ki ostane v visokih pečeh, cementu slična masa za gradnjo ulic in hiš, plačuje zveza proizvajalcev cementa lastnikom visokih peči odškodnino, da ti ne uporabijo to gosto maso za kak drug pametnejši namen, marveč jo izlivajo na rebri in puste kraje.«

Delavec in nameščenec pa je zato iz skled iz gline in plačuje najemnine, ki mu vzamejo često tretjino mesečnega zaslužka.

»Kanadčani imajo namen pustiti ozemlja, ki so posejana z ozimno pšenico in jih uporabiti za pašo.«

»Na Ceylonu odtrgajo sedaj od vsake čajne sadike mesto treh le še dva lista, ker žele zmanjšati čajno žetev l. 1930 za 75 milijonov pfuntov.«

Nastevanje teh postopkov naj za enkrat zadošča.

Sistem, ki dopušča najhujše pomanjkanje in brezmejno bedo in na drugi strani odstranjuje in uničuje neizmerne vrednosti, da ne bi padle cene in s tem tudi dobiček, je pokazal s tem svojo popolno nezmožnost.

Prihodnjič pa še kaj več o takih stvareh. Delavstvu pa pravimo le še to: Premislite vse te stvari in zatečite se k lastni gospodarski organizaciji, ki stremi za ureditvijo tega gospodarskega nereda in jo podpirajte. Vsi v svoje delavske zadržuge!

Cv. K.

Delavska Kulturna Zajednica Jugoslavije

Aktivna udeležba delavskih sportnih organizacij iz Jugoslavije na Mednarodni delavski olimpijadi na Dunaju.

Konferenca delavskih kulturnih organizacij v Zagrebu.

V nedeljo, dne 15. marca 1931 so se v Zagrebu sestali delegati vseh delavskih kulturnih in sportnih zvez, ki obstoje v državi, to je Splošne delavske kulturne in telovadne zveze »Svoboda« s središčem v Ljubljani, Centrale za Radniško Vaspitanje v Beogradu in Saveza Radniških Kulturnih i Sportskih Organizacija v Sarajevu. — Prišli so naslednji sodruzi: za »Svobodo« Stukelj, dr. Jelenec in Stanko, za »Centralo« dr. Živko Topalović in za bosanski »Savez« Raušer, Brajković in Južnić iz Sarajeva. Prisostvovali so tudi zastopniki centrale »Priatelja Prirode«.

V razgovorih, ki so se vršili dopoldne in popoldne, se je ugotovilo popolno soglasje glede potrebe lastne delavske kulturne organizacije, ki mora temeljiti na načelu enotnosti, kakor je enoten cel delavski razred v državi.

Na podlagi ugotovljenih načel in dejstev so udeležene kulturne in sportne zveze sklenile ustanoviti skupen centralni delavski kulturni in sportni forum z imenom Delavska Kulturna Zajednica Jugoslavije, ki bo reprezentiral kulturni in sportni pokret delavstva kot nedeljive celote na zunaj, napram javnosti in napram centralnim oblastvom. Kompetenca Zajednice se razteza na celi državni teritorij. Ako bi se pa v pokrajinah, kjer kulturni pokret še ni organiziran, ustanovile kulturne in sportne zvezne organizacije, jim je dana možnost, da vstopijo v Zajednico, ako se z njo strinjajo glede ciljev, metod dela in odnosov do svobodnih delavskih organizacij. V predstavništvo Zajednice odpošlje vsaka izmed udeleženih zvez po dva delegata.

Razen tega se je na konferenci razpravljalo o udeležbi delavstva iz Jugoslavije in o aktivni udeležbi delavskih sportnih organizacij na Mednarodni delavski olimpijadi, ki se bo vršila meseca julija t. l. na Dunaju. Dogovorili so se primerni sklepi.

Pričakovati je, da pomenjajo sklepi zagrebske konference važen korak h konsolidaciji svobodnega delavskega pokreta v državi. Svobodne strokovne organizacije so se že pred leti združile. Sedaj prehaja k združitvi tudi kulturni pokret. Tudi v tem oziru koraka zavedno delavstvo daleč spredaj. Meščanske stranke in njihovi priveski sicer mnogo govore o jugoslovanstvu, k zedinjenju pa jih mora priganjati policija.

Ali že imaš krasno in zanimivo knjigo:

TAŠKENT — KRUHA BOGATO MESTO.

Ruski roman A. Neverova je to, ki pripoveduje o veliki lakoti, ki je razsajala na Ruskem v letih 1920 in 1921. Prevedel je roman Iv. Vuk.

Knjiga, ki ima tudi naslovno sliko in je vezana v karton, stane samo 17 Din. Lepo vezana pa 28 Din.

Naslov: Uprava »Svoboda«, Ljubljana, Poštni predal 290.

Vsi zavedni delavci morajo biti strokovno organizirani.

Delavski zaupniki za leto 1931.

Izvoljeni v podjetjih, kjer so postavile svobodne strokovne organizacije, včlanjene v Strokovni komisiji za Slovenijo, svoje kandidatne liste.

I. Savez Metalskih Radnika Jugoslavije:

1. Jesenice, podjetje KID:
Glavni zaupnik:
Jeraj Jurij.

Zaupniki:

Mohorič Franc,
Celešnik Ivan,
Toman Franc,
Stravs Jožef,
Kunčič Rudolf,
Iskra Ivan,
Jezerec Franc,
Pikon Anton,
Kovčič Alojz,
Koren Ferdinand,
Mastelak Ivan
in 12 namestnikov.
JSZ (kršč. socialisti) ima 4
zaupnike in 4 namestnike.

2. Javornik, podjetje KID:
Glavni zaupnik:
Malej Valentin.

Zaupniki:

Valter Ivan,
Sirc Franc,
Zagar Jožef,
Lazar Jožef
in 5 namestnikov.
NSZ (nacionalisti) 1 zaup-
nika, 1 namestnika.

3. Dobrava, podjetje KID:
Glavni zaupnik:
Bucek Josip.

Zaupniki:

Kusterle Franc,
Bregant Jernej,
Kusterle Ludvig,
Albrecht Lovro
in 5 namestnikov.

4. Lesce, tovarna verig d. d.:
Zaupniki:
Tonec Jožef,
Zrnc Metod,
Mulej Franc
in 4 namestniki.

5. Ljubljana, podjetje Strojne
tovarne in livarne:
Glavni zaupnik:
Pogačar Jakob.

Zaupniki:

Bizjak Alojz,
Ropret Ivan,
Platiša Alojz,
Jan Jernej,
Arnshek Lado
in 6 namestnikov.

6. Ljubljana, podjetje T.
Korn:
Glavni zaupnik:
Batič Viktor.

Zaupniki:

Turk Karol,
Kovačević Aleksander
in 3 namestniki.

II. Splošna delavska zveza Jugoslavije:

1. Ljubljana, tekstilna tovar-
na »Eifler«:
Zaupniki:

Dragar Franc, predsednik,
Pečnik Pavel, tajnik,
Sluga Franc,
Košir Pepca
in 4 namestniki.

2. Moste, Kemična tovarna:
Zaupniki:

Jančič Franc, predsednik,
Kos Ivan, tajnik,
Majhen Alojz,
Samer Joško,
Kopač Vladimir
in 4 namestniki.

3. Ljubljana, Hribar, tovarna
pletenin:

Izop Jakob, predsednik,
Zagar Helena,
Vižintin Dora,
Pogačar Franca,
Kozamernik Ana
in 5 namestnikov.

4. Papirnica Medvode:

Postišek Avgust
in 1 namestnik.
2 JSZ in 2 namestnika.

5. Papirnica Goričane:

Mrak Franc,
Stare Franc
in 2 namestnika,
2 JSZ in 2 namestnika.

6. Kranj, »Vulkan«, tovarna
gumija:

Kerč Franc, predsednik,
Poličar Peter, tajnik,
Novaković Drago,
Oman Anton,
Vičmar Marija
in 6 namestnikov.
1 nameščenec.

7. Kranj, Polak, tovarna
usnja:

Štefe Matevž, predsednik,
Mevšek Nande, tajnik,
Kos Jože,
Pravst Anton
in 6 namestnikov.
1 nameščenec.

8. Tržič, tekstilna tovarna
Glazman & Gassner:

Sova Stanko, predsednik,
Stegnar Rok,
Solar Marija,
Snoj Hinko,
Selko Franc,
Cotel Franc,
Mrak Herman,
Kosmač Janez
in 8 namestnikov.
8 JSZ in 8 namestnikov.

9. Trbovlje, Cementna to-
varna:

Macur Jože, predsednik,
Češnovar Vinko, tajnik,
Cvrle Jože,
Hlastan Franc,
Fridel Jože
in 5 namestnikov.

10. Steklarna Hrastnik:

Kellner Alojz, predsednik,
Jačar Joško, tajnik,
Camer Jakob,
Vračun Franc,
Planinc Fridrik,
Valent Karol,
Kraus Viktor,
Maurer Mimi
in 8 namestnikov.

11. Hrastnik, Kemična to-
varna:

Zupanek Anton, predsednik,
Pavlič Jože, tajnik,
Peterlin Ivan,
Žibert Anton
in 4 namestniki.

12. Celje, Kemična tovarna:

Primožič Ivan, predsednik,
Ambroš Ivan,
Ferjanc Niko,
Jazbec Metod
in 4 namestniki.

13. Rogaska Slatina (Sv.
Križ), steklarna:

Jugovar Franjo, predsednik,
Lipovšek Franjo, tajnik,
Weinberger Engelbert,
Slatinšek Franc,
Strašek Jaka
in 5 namestnikov.

14. Šoštanj, Woschnagg, to-
varna usnja:

Zapušek Alojz, predsednik,
Povše Jurij, tajnik,
Mlinar Anton,
Kušnik Jakob,
Arzemšek Anton
in 6 namestnikov.
1 nameščenec.

15. Ruše, Tovarna za dušek:

Vigec Blaž, predsednik,
Strnad Ivan, tajnik,
Marčič Alojz,
Šraj Anton,
Handel Jurij,
Makorol Ivan
in 6 namestnikov.

16. Maribor, Freund, tovarna
usnja:

Milavec Ivan, predsednik,
Turk Franc, tajnik,
Perko Ivan,
Grefoner Martin,
Zajelšnik Marija
in 5 namestnikov.

17. Mestno avtobus-podjetje:

Grgič Vinko, predsednik,
Ružič Ciril, tajnik,
Deželak Franc,
in 3 namestniki.

18. Maribor, Mestni pogrebni
zavod:

Dvoršak Ivan
in namestnik.

19. Maribor, Mestna
plinarna:

Pivec Franc, predsednik,
Ul Ivan,
Čelofiga Josip
in 3 namestniki.

20. Hutter in drug, tekstilna
Maribor:

Ferenc Adolf, predsednik,
Vračko Fric, tajnik,
Lubec Franc,
Rodošek Katarina,
Velst Josip,
Vele Martin
in 6 namestnikov.

21. Hutter in drug, tekstilna
tovarna, Maribor:

Metelka Ivan, predsednik,
Oslak Ferdo, tajnik,
Saksida Franjo,
Telepeček Zofija,
Vogrin Anton,
Kontrašnik Ernest
in 6 namestnikov.

22. Tovarna lepenke Ceršak:

Ferk Alojz, predsednik,
Harc Jože I., tajnik,
Janžek Franc,
Harc Jože III.,
Menhar Vera
in 5 namestnikov.

23. Tovarna papirja in le-
penke, Sladki vrh:

Spindler Karol, predsednik,
Pukl Anton, tajnik,
Friš Franc,
Leopold Jožef,
Polanec Ivan,
Hödl Marija
in 6 namestnikov.

24. Mestno elektriško pod-
jetje Maribor:

Mastinšek Franc, preds.

25. Tekstilna industrijska
družba Kočevje:

Perič Marija, predsednica,
König Alojz,
Sinkel Marija,
Sauer Krescencija,
Korošec Marija,
1 nameščenec
in 6 namestnikov.

26. Cementna tovarna, Moj-
strana:

Volitve zaupnikov se še niso
vršile, ker tovarna stoji.

III. Zveza živilskih delavcev Jugoslavije:

1. Ljubljana, Podjetje pivo-
varne »Union«:

Zaupniki:
Cankar Ivan, predsednik,
Snoj Stefan,
Nebec Franc,
Farčnik Franc,
Bratina Alojz,
Mrgola Marija
in 6 namestnikov.

2. Maribor, Podjetje pivo-
varne »Union«:

Zaupniki:
Gradišnik Simon, preds.,
Potočnik Ivan,
Piberl Vincenc,
Može Ivan
in 4 namestniki.

IV. Osrednje društvo lesnih delavcev in sorodnih strok:

Ljubljana, Tvrtka Naglas:

Antončič Matija,
Ciuha Anton
in 2 namestnika.

(Iz ostalih tovarn še ni po-
ročil.)

V. Zaupniki II. skupine rudarske zadruga, izvoljeni na listi ZRJ dne 15. februarja 1931:

1. Rudnik Trbovlje 35:

Murn Filip,
Guilatti Ivan,
Gniljak Jakob,
Bastič Franc,
Hrušovar Alojz,
Suša Jože,
Vrbnik Alojz,
Hudarin Ivan,
Jan Jakob,
Levstek, Anton,
Gorjanc Jože,
Cestnik Ivan,
Urkanar Primož,
Kurent Filip,
Tratnik Ivan,
Vrtačnik Alojz,
Plevnik Anton,
Učakar Vinko,
Vrtačnik Ivan,
Šuštar Ivan,
Vidic Feliks,
Primožič Jakob,
Potokar Andrej,
Hauptmann Anton,
Khez Franc,
Zaman Jože,
Lukač Franc,
Kranjc Anton,
Ključarič Ivan,
Godec Anton,
Filač Franc,
Pliberšek Franc,
Mrzelj Franc,
Polovič Milan,
Ravšelj Martin.

3. Rudnik Hrastnik 4:

Verden Anton,
Tanšek Alojz,
Vastič Gasper,
Kumljanc Viljem.

4. Rudnik Rajhenburg 5:

Petretič Ludvig,
Cilenšek Rudolf,
Radi Ivan,
Seničar Ivan,
Zidarič Franc.

5. Rudnik Črna-Mežica 4:

Potočnik Karl,
Mlinar Filip,
Ravšar Anton,
Topler Valentin.

6. Rudnik Leše 2:

Stanovšek Hinko,
Mottvos Hubert.

7. Rudnik Zabukovca 4:

Košak Franc,
Zupan Ivo I.,
Kot Franc,
Judec Franc.

8. Rudnik Krmelj 4:

Ljubelšek Jože,
Borstnar Ivan,
Jelenec Anton,
Brečko Ivan.

9. Rudnik Kočevje 1:

Jenko Peter.

VI. Savez monopolskih radnika in radnica Jugoslavije:

Ljubljana, Tobačna tovarna:

Camernik Ivan,
Andlovec Rezika,
Frece Franc,
Turšič Polde,
Ribnikar Jožef,

Dalmar Mici,
Ropret Andrej
in 7 namestnikov.

J. S. Z. 9 zaupnikov in 9 na-
mestnikov.

„Štrajk v tovarni Krisper“.

List »Delo«, kot glasilo Narodne strokovne zveze, prinaša pod tem naslovom poročilo o stavki v Krisperjevi tovarni v Šiški. V članku se med drugim pravi:

— »pa se je ugotovilo, da sta po-
birala podpise in delavstvo stila na
delo dva odlična marksista, izmed
katerih je eden že dolgoleten član
strokovnih organizacij marksistov.«

In potem dalje:

— »pokazal je, kako šolo je do-
bil tekom dolgoletnega članstva.«

Ker se hoče s tem, sicer po stari
metodi teh vrst organizacij, zopet
razredne strokovne organizacije o-
blatiti, odločno izjavljamo:

1. V Krisperjevi tovarni ni bil
pred stavko in do danes nihče od teh
delavcev včlanjen v razrednih stro-
kovnih organizacijah in tako tudi ni

mogel biti nobeden od naših članov
v zvezi s to stavko.

2. Mi ne poznamo v tem podjetju
nobenelega marksista, ki bi bil vsaj v
najmanjši zvezi z našimi strokovnimi
organizacijami.

3. Res je, da je med stavko dne
10. februarja 1931 prišlo v tajništvo
Splošne delavske zveze Jugoslavije
6 ali 7 stavkujočih delavcev, ki so že-
leli, da posredujemo pri podjetju, naj
bi se razveljavilo dogovor, ki ga je
naredila Narodna strokovna zveza.
Tajnik Splošne delavske zveze je, ker
se mu je zdela želja teh delavcev
čudna, šel s temi delavci v pisarno
Narodne strokovne zveze. Po razgo-
voru, ki se je vršil v pisarni NSZ, je
spoznal, da se ga je hotelo izigrati.
Izjavil je v pričo delavcev in tajnika
NSZ, da je obsodbe in obžalovanja
vredno postopanje tistih, ki so nabi-

rali podpise in da nosijo odgovor-
nost za slučaj, če stavka propade.

Strokovna komisija za Slovenijo.

Komentar k temu je takorekoč nepo-
treben. Take in podobne metode so pač del
programa voditeljev nerazrednih strokovnih
organizacij. Delavstvo obdržati v meščanski
ideologiji, da bo pokorno in suženjsko uda-
no kapitalistom, je stremljenje takih agita-
torjev in cilj takih organizacij. Zato je do-
bra vsaka laž, da se oblasti svobodne stro-
kovne organizacije, 6. januar znajo izborni
izkorističati. Nesramno je bilo postopanje pri
volitvah II. rudarske skupine rudarjev, kjer
se je hotelo izigrati »Zvezo rudarjev Ju-
goslavije«; nesramno je izvijanje in opraviče-
vanje (glej »Delo« od 14. marca), češ, »da
nihče onih, ki so sklepali sporazum pri za-
lostnih dogodkih (razširjanje posebne kandi-
datne liste), ni sodeloval«. Če so to delali
drugi, njihovi pristaši, e, tisti, ki so bili
navzoči pri sklepanju sporazuma, osebno
niso sodelovali! Kaj? Imeniten dokaz, da je
NSZ itd., nedolžna kakor devica, a da je
kriva samo ZRJ.

Pri takozvanem štrajku v tovarni Kri-
sper pa zopet marksisti. Kar za lase se pri-

vleče uboge marksiste, samo da se pokaže
»čisti značaj« meščanskih strokovničarjev.
Imenitno!

Delavska revija »Svoboda« 3. šte-
vilka je izredno bogata po vsebini.
Uvodnik: Ob šestdesetletnici pariške
komune. Monopolni kapitalizem in
brezposelnost. Ruska povest »Ura«
(nadaljevanje). R. Golouh: Zlo Ame-
rike. Tone Čufar: Ranjeno srce.
Cvetko Kristan: Socialno skrbstvo
na novem Dunaju. K desetletnici
smrti Petra Kropotkina. A. C.: O be-
lem in črnem kruhu. Zakonsko živ-
ljenje, katoliška cerkev in liberali-
zem. Slede pregledi.

4. številka, ki izide 1. aprila, bo
vsebovala izvrstne članke in drugo.
Sodrug! Ali si že naročen na
»Svobodo«? 3 Din je mesečna na-
ročnina. Polletna 18 Din.

